

XXII. Työnvälitystoimisto.

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston johtokunnan v:ltä 1933 antama kertomus ¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Työnvälitystoimiston johtokuntaan kuuluivat v. 1933 puheenjohtajana ammattienylitarkastaja, insinööri O. A. Pyykkö, varapuheenjohtajana toimittaja M. Paasivuori, jäseninä työnantajain edustajat johtaja W. Korhonen ja insinööri P. Kyrenius sekä työntekijäin edustajat toimitsija L. Mikkonen ja eristäjä K. Saarnijärvi. Edellisten varamiehenä oli kamreeri O. Tiderman, jälkimmäisten rappaja H. Hautala. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja V. Hupli. Johtokunnan sihteerinä toimi toimiston johtaja W. O. Ahtio.

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 6 kertaa. Sen käsittelemistä kysymyksistä merkittiin pöytäkirjaan 55 pykälää. Enimmät johtokunnan käsittelemät asiat koskivat toimiston välitystoimintaa y.m. juoksevia asioita, työsuhteita sekä toimenpiteitä työttömyyden torjumiseksi. Tärkeimmistä johtokunnan käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Siivoojain ja pesijäin osaston odotushuone oli jo pitkän aikaa osoittautunut liian pieneksi, mistä työnhakijat olivat esittäneet valituksia. Huoneiston laajentamiseen samassa talossa ei kuitenkaan ollut mahdollisuutta, jonka tähden johtokunta päätti järjestää lisää tilaa sanottuun huoneeseen yhdistämällä seka- ja ulkotyöntekijäin naisosaston toimiston siivoojain osaston toimistoon luovuttaen edellisen osaston toimistohuoneen siivoojain odotushuoneeksi, entisen pienen odotushuoneen lisäksi.

Käsitellessään syyskuun 14 p:nä toimiston tarkkailijain raporttia selville saaduista väärinkäytöksistä johtokunta totesi, että johtokunnan ja toimiston ehkäisy- ja kurinpitotoimenpiteistä huolimatta työnhakijain keskuudessa yhä varsin laajassa mitassa jatkui se väärinkäytös, että pidempi-aikaisessakin työssä ollessa leimautettiin työttömyyskorttia. Pyrkien edelleen tehostamaan taistelua tätä väärinkäytöstä vastaan, johtokunta päätti saattaa sanottuna päivänä käsittelemänsä tapaukset kaupunginhallituksen tietoon sekä esittää kaupunginhallitukselle harkittavaksi, olisiko kaupungin syytä ryhtyä ankarampiin toimenpiteisiin syyllisiä vastaan. Kaupunginhallitus käsitteli asiaa syyskuun 28 p:nä ja päätti sanomalehti uutisissa sekä työnvälitystoimistossa julkipantavilla kuulutuksilla ilmoittaa, että kaikki ne, jotka tämän jälkeen leimauttivat työttömyyskorttinsa työssä ollessaan taikka leimauttivat toisen korttia taikka muuttelivat tahi raaputtivat työttömyyskortteja tai jollain muulla tavalla tekivät itsensä sypäiksi petokseen tai väärennykseen, tullaan kaupungin puolesta asettamaan lailliseen edesvastuuseen. Työnvälitystoimistoa kehoitettiin ilmoittamaan kaupunginlakimiehelle syytteen nostamista varten kaikki sellaiset tapaukset, joissa työttömyyskortteja oli leimattu työssä ollessa taikka työttömyyskorttiin tehty muutoksia hyödyn toivossa.

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:ltä 1934.

Sen jälkeen kuin tämä päätös lokakuun puolivälissä oli tullut työnhakijain tietoon, ei kertomusvuoden aikana tullut ilmi sellaisia päätöksen jälkeen tapahtuneita väärinkäytöksiä, joiden johdosta olisi ollut aihetta panna vireille syytetä.

Toimittaessaan kotikäyntejä työnhakijain kotiolojen, perhesuhteiden, taloudellisen aseman y.m. seikkojen selvittämiseksi toimiston tarkkailijat olivat havainneet, että työttömiksi oli ilmoittautunut eräitä käsityöammattilaisia, jotka ansaitsivat kotonaan tekemällään työllä suunnilleen saman verran kuin aputyöntekijät varatoissa. Samoin oli huomattu vuokrauton omistajain samoin kuin talonmiesten, joilla oli toimensa, leimautaneen työttömyyskorttejaan. Toimiston johtajan esitettyä asian johtokunnan käsiteltäväksi ja pyydettyä johtokunnalta tulkintaa siitä, oliko tällaiset puolityöttömät pidettävä toimiston kirjoissa, johtokunta joulukuun 28 p:nä päätti, että työttömäksi ei katsota a) henkilöä, jolla jatkuvasti, vaikkakin epäsäännöllisin väliajoin, on työtä enemmän kuin 24 tuntia viikossa tai 90 tuntia kuukaudessa; b) henkilöä, joka tilapäisillä töillä viikossa ansaitsee, yksinäinen 100 markkaa ja huoltovelvollinen 150 markkaa; c) käsityöammattilaista, joka kotonaan työtä tehden ansaitsee saman verran kuin hän aputyöntekijänä varatoissa ansaitsisi; d) talonmiestä, jolla tämä toimi on päätoimena tai jolla sivutoimena hoidettavasta talonmiehentoimesta on vapaan asunnon lisäksi palkka, pieniperheisellä (vaimo ja yksi lapsi) 300 markkaa tai enemmän ja isoperheisellä 500 markkaa tai enemmän kuukaudessa. Samassa yhteydessä johtokunta päätti, että niiltä, joilla oli työtä ja ansiota vähemmän kuin edellä on mainittu, ja jotka siis oli katsottava työttömiksi, vaadittaisiin varatöihin otettaessa, mikäli heidät oli varatyökortistoon hyväksytty, harkinnan mukaan jonkun verran pidempi odotusaika kuin vastaavasti samansuuruisen perheen kokonaan työttömältä huoltajalta.

Kaupungin rahatoimenjohtaja oli kirjelmällä marraskuun 30 p:ltä pyytänyt johtokuntaa antamaan lausuntonsa siitä, voitaisiinko ja miten järjestettynä ryhtyä vaatimaan työttömiltä tähänastista useammin tapahtuvaa työttömyyskorttien leimauttamista esim. viisi kertaa viikossa eri puolille kaupunkia järjestettävissä leimauspaikoissa sekä esittämään laskelman toimenpiteen aiheuttamista kustannuksista. Neuvoteltuaan köyhäinhoitoviranomaisten kanssa leimauspaikkojen järjestämisestä köyhäinhoidon aluekanslioiden yhteyteen samoin kuin kaupungin talojen isännöitsijän kanssa mahdollisuuksista sijoittaa niitä kaupungin omiin taloihin, toimistonjohtaja oli laatinut kustannuslaskelman, jonka mukaan neljän uuden leimauspaikan järjestämisestä koituisi kaupungille 103,760 markan vuotuiset menot sekä 8,000 markan perustamiskustannukset. Asiaa käsiteltyään johtokunta antoi lausunnon, jossa se huomautti, että ennenkuin viisi kertaa viikossa tapahtuvaa työttömyyskorttien leimauttamista kohtuudella voitiin työttömiltä vaatia, olisi leimauspaikkoja järjestettävä nykyisten lisäksi ainakin neljä. Tästä järjestelystä taas olisi monenlaista haittaa. Toimiston jokapäiväinen toiminta kävisi hajanaiseksi ja monet työsuoritukset viivästyisivät, kun perustiedot, leimausmerkinnät, olisi koottava monesta eri paikasta. Kun johtokunnan mielestä lisäksi oli pelättävissä, että nimenomaan paras osa työnhakijoista kylästyisi viidesti viikossa tapahtuvaan korttien leimauttamiseen ja jäisi pois toimiston kirjoista, mikä seikka ajan mittaan koituisi toimistolle työnvälityslaitoksena tappioksi, ei johtokunta katsonut kyseellisen järjestelyn tuottaman hyödyn vastaavan sen aiheuttamia kustannuksia, minkä vuoksi se ei myöskään katsonut voivansa puoltaa sanottuun uudistukseen ryhtymistä.

Kysymystä toimiston kortiston uudistamisesta käsitteli johtokunta useaan kertaan. Kertomusvuoden lopulla otettiin eräällä miesosastolla kehitettäväksi uusi järjestelmä, jonka mukaan kortit ovat kiinnitetyt erikokoisiin korttitauluihin näkyvin alareunoin, joihin voitiin tehdä leimaus- y. m. tärkeitä merkintöjä. Kokeilussa saavutettujen suotuisien tulosten perusteella otettiin tämä järjestelmä v. 1934 käytäntöön kaikilla osastoilla.

Lisäksi johtokunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yhdistysten anomuksista saada harjoittaa työnvälitystä. Milloin anoja oli ammatillinen yhdistys ja sen suunnittelema työnvälitys tapahtuu sellaisella alalla, jolla julkinen työnvälitys ei kykene välitysmiehen tarvetta tyydyttämään, johtokunta yleensä puolsi anomusta. Ammatillisesti rajoittamatonta yhdistysten työnvälitystä johtokunta ei pitänyt tarpeen vaatimana. Eräässä tapauksessa johtokunta ehdotti anomuksen lainvastaisena evättäväksi.

Toimiston henkilökunta. Toimiston johtajana oli W. O. Ahtio. Miesosastojen osastonjohtajina toimivat H. E. Blomqvist, F. E. Huhtala ja K. B. Sundström. Näistä osastonjohtaja Blomqvist kertomusvuoden lopussa heikontuneen terveytensä vuoksi erosi toimestaan ja siirtyi eläkkeelle. Osastonjohtaja Blomqvist oli ollut toimiston palveluksessa tammikuun 1 p:stä 1907 lähtien, siis erotessaan täsmälleen 27 vuotta, ja joutunut tänä aikana toimiston mukana olemaan useampaan kertaan taistelussa työttömyyttä vastaan. Miesosastojen vakinaisina apulaisina toimivat V. Jyrkänne ja K. Vuolanne. Naisosastojen osastonjohtajina olivat rouva R. Hänninen sekä neidit L. Ahlgren, A. Bruun, T. Melanen ja E. Sundström, apulaisina rouva E. Bauer sekä neidit A. Ahovaara, S. Rechartt ja A. Vallinheimo. Vakinaisen henkilökunnan lisäksi oli miesosastoilla koko vuoden yhdeksän, kiireellisimpinä aikoina kaksitoista sekä naisosastoilla vastaavasti yksi ja kolme tilapäistä apulaista. Vahtimestareina toimivat T. Leander ja J. A. Sivenius.

Työhakemukset ja työnhakijat. Ryhmitettynä työnhakijain sukupuolen mukaan ja verrattuna edelliseen vuoteen oli työhakemusten luku seuraava:

	1933.		1932.		Lisäännys (+) tai vähenys (—) v. 1933 verrattuna v:een 1932.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten tekemiä	41,858	60.7	41,967	62.6	— 109	— 0.3
Naisten »	27,050	39.3	25,101	37.4	+ 1,949	+ 7.8
Yhteensä	68,908	100.0	67,068	100.0	+ 1,840	+ 2.7

Työtä hakevia henkilöitä oli seuraavasti:

	1933.		1932.		Lisäännys v. 1933 verrattuna v:een 1932.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miehiä	19,061	64.6	18,853	65.7	+ 208	+ 1.1
Naisia	10,450	35.4	9,855	34.3	+ 595	+ 6.0
Yhteensä	29,511	100.0	28,708	100.0	+ 803	+ 2.8

Edelliseen vuoteen verraten sekä työhakemusten että työtä hakevien henkilöiden luku vain vähän lisääntyi, työhakemusten määrä miesten kohdalta jopa hiukan laskikin. Työnhakijat uudistivat hakemuksensa työttömiksi uudelleen jouduttuaan, miehet 22,797 ja naiset 16,600, eli yhteensä 39,397 eri tapauksessa.

Kotipaikkaoikeuden mukaan jakaantuivat työnhakijat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	16,310	85.6	8,892	85.1	25,202	85.4
Muualla	2,751	14.4	1,558	14.9	4,309	14.6
Yhteensä	19,061	100.0	10,450	100.0	29,511	100.0

Edellisenä vuonna oli vieraspaikkakuntalaisia miehistä 13.7 %, naisista 11.7 % ja kaikista työnhakijoista 13.0 %.

Perheolojen¹⁾ mukaan ryhmitettyinä oli työnhakijoista:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Perheellisiä	8,812	46.2	2,851	27.3	11,663	39.5
Yksinäisiä	10,249	53.8	7,599	72.7	17,848	60.5
Yhteensä	19,061	100.0	10,450	100.0	29,511	100.0

Edellisenä vuonna oli perheellisiä miehistä 44.5 %, naisista 26.7 % ja kaikista työnhakijoista 38.4 %.

Äidinkielen mukaan ryhmittäytyivät työnhakijat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Suomenkielisiä	15,986	83.9	9,406	90.0	25,392	86.0
Ruotsinkielisiä	2,960	15.5	1,020	9.8	3,980	13.5
Muunkielisiä	115	0.6	24	0.2	139	0.5
Yhteensä	19,061	100.0	10,450	100.0	29,511	100.0

Edellisenä vuonna oli kaikista työnhakijoista suomenkielisiä 86.9 %, ruotsinkielisiä 12.8 ja muunkielisiä 0.3 %.

Tarjotut paikat. Toimiston täytettäväksi tarjottiin kertomusvuonna kaikkiaan 20,091 työpaikkaa, joista miesten paikkoja 7,010 eli 34.9 % ja naisten paikkoja 13,081 eli 65.1 %. Edelliseen vuoteen verraten lisääntyi miehille tarjottujen paikkojen luku 592 eli 9.2 %, mutta naisille tarjottujen sen sijaan väheni 344 eli 2.6 %, joten työtarjoukset yhteensä lisääntyivät 248 eli 1.2 %.

Työpaikkakunnan mukaan ryhmitettyinä oli tarjotuista työpaikoista:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	4,568	65.2	11,997	91.7	16,565	82.4
Muualla	2,442	34.8	1,084	8.3	3,526	17.6
Yhteensä	7,010	100.0	13,081	100.0	20,091	100.0

Tätetyt paikat. Toimiston työn tulos, välitysten määrä, verrattuna myös edelliseen vuoteen, selviää seuraavasta:

¹⁾ Perheellisiin on ryhmityksessä viety, paitsi naimisissa olevia henkilöitä, myöskin naimattomat henkilöt, joilla on lapsia elätettävänä, ja yksinäisiin myöskin lesket, joilla ei ole lapsia alle 16 vuoden, joten ryhmitystä ei ole tehty siviilissäädyn, vaan elatusvelvollisuuden perusteella.

	1933.		1932.		Lisäännys (+) tai vähen- nys (—) v. 1933 verrat- tuna v. 1932.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten paikkoja	6,890	36.9	6,346	34.0	+ 544	+ 8.6
Naisten »	11,795	63.1	12,300	66.0	— 505	— 4.1
Yhteensä	18,685	100.0	18,646	100.0	+ 39	+ 0.2

Edelliseen vuoteen verraten miesten välitys jonkun verran lisääntyi johtuen entistä runsaammista lähetyksistä yleisiin töihin. Naisten välitykset edelleen vähentyivät.

Kun työnhakijoita edelleenkin oli runsaasti ympäri vuoden, tarjotut paikat voitiin täyttää sängen tarkkaan, kuten seuraavasta asetelmasta selviää.

Tarjotuista paikoista täytettiin:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	4,469	97.8	10,919	91.0	15,388	92.9
Muualla	2,421	99.1	876	80.8	3,297	93.5
Yhteensä	6,890	98.3	11,795	90.2	18,685	93.0

Edellisenä vuonna täytettiin miehille tarjotuista paikoista 98.9 %, naisille tarjotuista 91.6 % ja kaikista tarjotuista paikoista 94.0 %. Miehille tarjotuista paikoista oli melkoinen osa yleisiin töihin, jotka miltei kaikki saatiin täytetyiksi. Tilastoa laskettaessa täyttämättömiksi jääneistä palvelijatarenpaikoista täytettiin melkoinen osa seuraavan vuoden alussa.

Ammattialan mukaan ryhmittyvät työhakemukset sekä tarjotut ja täytetyt paikat seuraavasti:

Ammatti- ja toimiala.	Työhakemuksia.			Tarjottuja paikkoja.			Täytettyjä paikkoja.		
	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.
<i>Maa- ja metsätalous</i>	229	427	656	42	527	569	42	518	560
<i>Teollisuus ja käsityö.</i>									
Metalliteollisuus	5,040	229	5,269	165	26	191	164	26	190
Kivi-, savi- ja lasiteoll. . .	673	41	714	31	—	31	23	—	23
Kemiall. teollisuus	3	84	87	—	6	6	—	6	6
Nahka- ja karvateoll.	534	237	771	25	15	40	25	6	31
Kehruu- ja kutomateoll. . .	5	106	111	—	3	3	—	3	3
Vaate- ja puhdistusteollisuus	399	1,705	2,104	3	1,848	1,851	3	1,842	1,845
Paperiteollisuus	128	357	485	1	12	13	1	12	13
Puuteollisuus	1,585	77	1,662	58	20	78	58	19	77
Rakennusteollisuus	14,393	2,738	17,131	3,525	469	3,994	3,519	460	3,979
Valaistuslaitokset	615	35	650	20	3	23	20	3	23
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	329	634	963	2	61	63	2	60	62
Graafillinen teollisuus . . .	478	127	605	2	7	9	2	5	7
Teollisuus ja käsityö, luokitamattomat	665	6	671	13	—	13	13	—	13
<i>Kauppa- ja kulkuneuvot.</i>									
Kauppa-ala	2,698	2,118	4,816	66	485	551	44	342	386
Meri- ja satamaliikenne . . .	3,464	153	3,617	729	42	771	723	42	765
Maaliikenne	2,027	—	2,027	55	—	55	55	—	55
Ravintola- ja hotelliliike . . .	91	3,370	3,461	5	1,011	1,016	4	997	1,001
<i>Sekatyöt, luokitamattomat</i>	4,916	2,120	7,036	1,627	830	2,457	1,627	829	2,456
<i>Taloustoimet</i>	—	11,655	11,655	—	7,385	7,385	—	6,354	6,354
<i>Erinäiset toimet</i>	1,155	131	1,286	13	26	39	11	24	35
<i>Käskyläis- ja oppilastoimet . . .</i>	2,431	700	3,131	628	305	933	554	247	801
Yhteensä	41,858	27,050	68,908	7,010	13,081	20,091	6,890	11,795	18,685

Miesosastoilla tehtiin kertomusvuonna, kuten aikaisemminkin, eniten työhakemuksia rakennusteollisuuden alalla, 34.4 % kaikista työhakemuksista. Seuraavina järjestyksessä olivat metalliteollisuus, 12.0 %, luokittamattomat sekatyöt, 11.7 %, meri- ja satamaliikenne, 8.3 %, kauppala, 6.4 %. Huomattavimmilla toimialoilla miesten työhakemukset lisääntyivät edelliseen vuoteen verraten maa- ja metsätalouden alalla 26.5 %, kauppalaalla 17.2 %, meri- ja satamaliikenteen alalla 7.8 %, luokittamattomien sekatoiden 11.8 % ja erinäisten sekalaisten toimien alalla 24.9 %. Miesten työhakemusten vähennyistä oli havaittavissa kivi, savi- ja lasiteollisuuden alalla 14.0 %, nahka- ja karvateollisuuden alalla 4.3 %, rakennusteollisuuden alalla 8.1 %, maaliikenteen alalla 4.4 % sekä käskyläis- ja oppilastoimien alalla 6.6 %. Jokseenkin entisellään työhakemukset pysyivät metalliteollisuuden, puuteollisuuden ja graafillisen teollisuuden alalla.

Naisosastoilla tehdyistä työhakemuksista oli suurin määrä edelleenkin taloustoimien alalla. Lähinnä seurasivat ravintola- ja hotelliliike, rakennusteollisuus, luokittamattomat sekatyöt, kauppala sekä vaatetavara- ja puhdistusteollisuus. V:een 1932 verraten naisten työhakemukset lisääntyivät useimmilla toimialoilla. Pientä vähennystä tapahtui nahka- ja karvateollisuuden, puuteollisuuden, ravinto- ja nautintoaineteollisuuden, graafillisen teollisuuden sekä meri- ja satamaliikenteen alalla.

Työtarjojousia oli miehille eniten rakennusteollisuuden, sen jälkeen luokittamattomien sekatoiden, sitten meri- ja satamaliikenteen sekä käskyläis- ja oppilastoimien aloilta. V:een 1932 verraten työtarjojouset lisääntyivät etupäässä rakennusteollisuuden, meri- ja satamaliikenteen ja käskyläistoimien alalla. Huomattavin vähennys oli havaittavissa luokittamattomien sekatoiden alalla. Naisille tarjotuista paikoista oli enemmän kuin toinen puoli taloustoimien alalta. Muilta aloilta oli naisille tarjottuja työpaikkoja eniten vaatetavara- ja puhdistusteollisuuden (suuri osa kaupungin työtupaan ja kursseille), ravintola- ja hotelliliikkeen, luokittamattomien sekatoiden, maa- ja metsätalouden sekä kaupan alalta.

Toimitetut välitykset jakaantuivat eri teollisuus- ja toimialojen kesken samassa suhteessa kuin työtarjojouset.

Täyttämättä jäi paikkoja mainittavasti vain taloustoimien alalla sekä vähemmässä määrin kauppalaan sekä käskyläisten paikkoja. Syynä välitysten raukeamiseen taloustoimien alalla oli useimmissa tapauksissa se, että palveluspaikkoihin vaadittiin nuorempaa väkeä kuin yleensä oli saatavissa. Samasta syystä jäi täyttämättä myös osa naisille kaupan alalta tarjotuista paikoista. Täyttämättä jääneet miesten paikat kaupan alalla olivat provisionimyyjänpaikkoja, joissa ei ollut mitään pohjapalkkaa.

*Merimiesten työnvälitys*¹⁾. Merimiesosaston johtokuntaan kuuluivat v. 1933 puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimiston johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jäsenenä laivanvarustajain edustajat merikapteenit H. Andersson ja J. A. Lahtinen sekä merimiesten edustajat merimies K. Tuomikoski ja lämmittäjä P. Koskinen. Edellisten varamiehenä oli konemestari K. A. Höök, jälkimmäisten merimies V. Syrjänen. Sihteerinä toimi merimiesosaston johtaja F. E. Huhtala.

Merimiesosastolle jätti kertomusvuonna 1,461 (edell. v. 1,145) työnhakijaa yhteensä 2,461 (2,086) työhakemusta. Työnhakijoista oli helsinkiläisiä 751 eli 51.4 % ja vieraspaikkakuntalaisia 710 eli 48.6 %. V:een 1932 verraten,

¹⁾ Kaikki numerotiedot sisältyvät myöskin edellä olevaan, koko toimistoa koskevaan selostukseen.

jolloin vastaavat prosenttiluvut olivat 52.1 ja 47.9, vieraspaikkakuntalaisten lukumäärä lisääntyi suhteellisesti enemmän kuin helsinkiläisten, mikä seikka merkinnee jonkunlaista palaamista säännöllisiin oloihin, jolloin tämän osaston työnhakijain enemmistö oli vieraspaikkakuntalaisia.

Perheellisiä ¹⁾ oli merimiehistä 302 eli 20.7 % ja yksinäisiä 1,159 eli 79.3 %.

Aidinkieleltään oli tämän osaston työnhakijoista suomenkielisiä 1,041 eli 71.3 %, ruotsinkielisiä 412 eli 28.2 % ja muunkielisiä 8 eli 0.5 %.

Työtarjouksia tehtiin merimiesosastolle kaikkiaan 729 (edell. v. 495), joista Helsinkiin 481 eli 66.0 % ja muille paikkakunnille 248 eli 34.0 %. Helsinkiin tarjotuista paikoista osasto täytti 475 eli 98.8 % ja kaikki muille paikkakunnille tarjotut paikat sekä kaikista tarjotuista paikoista 723 eli 99.2 %. Veen 1932 verraten työtarjoukset lisääntyivät 47.3 % eli enemmän kuin millään muulla toimiston toimialalla. Samassa suhteessa myös täytettyjen paikkain luku lisääntyi.

Merimiesosaston toiminnan jakautuminen eri kuukausien osalle selviää seuraavasta asetelmasta:

	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja. Yhteensä. Niistä muualle.	
Tammikuu	407	67	67	30
Helmikuu	352	29	29	17
Maaliskuu	329	58	54	6
Huhtikuu	371	72	72	23
Toukokuu	360	107	107	29
Kesäkuu	270	101	101	38
Heinäkuu	280	59	57	23
Elokuu	370	65	65	25
Syyskuu	443	35	35	10
Lokakuu	431	48	48	22
Marraskuu	403	57	57	19
Joulukuu	321	31	31	6
<hr/>				
Koko vuosi ²⁾ 2,461	729	723	723	248

Vuoden toisen neljänneksen aikana (huhti-kesäkuussa) osaston välitysliike edelleen oli huomattavasti vilkkaampi kuin muina vuoden aikoina. Tammi—maaliskuun aikana oli välityksiä harvinaisen runsaasti, enemmän kuin useimpina muina vuosina osaston olemassaolon aikana.

Eri päällystö- ja miehistöryhmien kesken jakaantui osaston liike seuraavasti:

	1933.			1932.		
	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.
Laivanpäälliköt ..	60	6	6	71	13	13
Perämiehet	98	39	39	84	30	30
Koneenkäyttäjät ..	353	102	102	324	92	92
Kansimiehistö	662	192	187	566	109	109
Konemiehistö	1,048	294	293	872	146	146
Radiosähköttäjät ..	33	15	15	26	23	16
Keittiöhenkilökunta	207	81	81	143	82	78
<hr/>						
Yhteensä 2,461	729	723	723	2,086	495	484

¹⁾ Ks. alav. s. 170*. — ²⁾ Summaan eivät sisälly kuukaudesta toiseen siirtyneet työhakemukset.

Työhakemusten kohdalla oli havaittavissa v:een 1932 verraten lisäännystä kaikkien muiden ryhmien paitsi laivanpäälliköiden osalta. Työtarjouksia oli vähemmän kuin edellisenä vuonna laivanpäälliköille ja radiosähkötäjille, kaikille muille ryhmille melkoisesti enemmän. Kunkin ryhmän välitykset lisääntyivät tai vähentyivät samassa suhteessa kuin työtarjoukset paitsi radiosähkötäjäin ryhmässä, jossa nyt kaikki tarjotut paikat voitiin täyttää, sen sijaan että niitä aikaisempina vuosina melkoinen osa jäi täyttämättä.

Työolot Helsingissä v. 1933. Toimenpiteet työttömyyden torjumiseksi. Jo kolmena edellisenä vuotena jatkuvasti laajentunut suurtyöttömyys näytti kertomusvuoden alussa yhä lisääntyvän. Työttömyystilastot osoittivat vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana edellisiin vuosiin verraten ennätysnumeroita ja työpaikkojen tarjonta työnvälitystoimistolle vapailta työmarkkinoilta oli, meriliikennettä ja taloustoimia lukuunottamatta, sangen vähäistä. Myöhemmin vuoden varrella tilanne muuttui hiukan valoisammaksi. Kesän aikana oli työttömien luku jonkun verran pienempi kuin edellisenä vuonna vastaavana aikana. Tämä lienee johtunut osaksi siitä, että työt oman paikkakunnan useilla teollisuusaloilla olivat vilkkaammassa käynnissä, osaksi myös siitä, että helsinkiläisiä ammattimiehiä työskenteli kesän aikana rakennustyöissä muilla paikkakunnilla. Jossakin määrin lienee työttömiksi merkittyjen luku kertomusvuonna vähentynyt senkin vuoksi, että tarkkailutoiminnan tehostuessa lähinnä edellisinä vuosina väärin työttömiksi ilmoitautuneet pakotettiin jäämään työttömyystilastosta pois. Edelleen tiedetään osan työttömiä siirtyneen kesäksi maaseudulle vain sukulaistensa luokse siten eläkseen pienemmin kustannuksin kuin Helsingissä tai toisissa tapauksissa ansaitakseen ruokansa ja asuntonsa tarvitsematta turvautua sinä aikana köyhäinhoidon apuun. Syksyllä työttömäin luku toimistossa uudelleen nousi hiukan korkeammaksi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana, mutta marraskuussa se jälleen painui edellisen vuoden lukuja alemmaksi. Tämä aleneva suunta työttömyysnumeroissa jatkui sitten vuoden loppuun saakka ja vielä seuraavan vuoden puolellekin. Erikoisesti on tyydytyksellä mainittava, että, lukuunottamatta aivan vuoden alkua, uusien työnhakijain ilmoittautuminen toimistoon osoitti melkoista vähentymistä pariin edelliseen vuoteen verraten, mikä osoittanee, että yhtä runsasta työvoiman vähentämistä kuin edellisinä vuosina, ei kertomusvuonna työpaikoissa enää tapahtunut.

Työnpuutteen poistamiseksi järjestivät sekä kunta että valtio erinäisiä varatyönluontoisia töitä, joihin työvoima, joitakin erikoisammattilaisia lukuunottamatta, otettiin toimiston välityksellä. Kaupungin varatoissa työskenteli vuoden alussa n. 2,000 miestä. Kevään tullen töitä vähitellen supistettiin, niin että kesällä näissä töissä työskenteli n. 500 miestä, etupäässä Herttoniemen radalla ja erinäisten uusien katujen ja teiden päällystämistöissä. Syksyllä, kun työttömyystilanne uudelleen näytti uhkaavalta, kaupunki järjesti lisää varatöitä n. 700 miehelle vuoden loppuun mennessä. Naisten työtuvassa työskenteli ompelutöissä n. 100 naista miltei koko vuoden. Valtion avustamalla käsityö- ja talouskurseilla sai opetusta ja elatuksensa kevättalvella n. 800 ja syksyllä n. 700 naista. Valtion helsinkiläisille työttömille järjestämissä varatoissa sekä n.s. ylimääräisissä yleisissä töissä työskenteli talvella niinkään joukko toimiston lähettämiä työttömiä miehiä. Jo edellisenä vuonna aloitettuja rautatieradanoikaisutöitä Espoon-Pasilan välillä rataosalla samoin kuin naistautien sairaalan rakennustyötä jatkettiin edelleen kertomusvuonna ja lisäksi pantiin käyntiin kaksi uutta suurta työtä nimittäin Helsingin—Turun maantien tammikuun alussa ja Helsingin—

Porvoon maantien maaliskuun alussa. Näissä töissä työskenteli kevättalvella 600—1,100 ja syyskautena n. 600 miestä. Kesäksi vähennettiin väkeä näiltäkin työmailta paitsi naistautien sairaalarakennukselta, jolla työt kesällä olivat täydessä käynnissä. Vuoden lopulla aloitettiin valtion varatyönä Lauttasaa-
ren—Jorvaksen maantien rakentaminen. Joulukuussa osoitettiin tälle työ-
maalle n. 100 miestä, mutta suuremmat lähetykset tapahtuivat vasta seuraa-
van vuoden puolella.

Työolojen ja työttömyystilanteen vaihtelun valaisemiseksi esitettäköön vielä työnvälitystoimiston kirjoissa olleiden työttömäin luku kunkin kuukau-
den puolivälissä olleella viikolla vuosina 1933 ja 1932:

	1933.			1932.		
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu	8,352	3,593	11,945	5,477	1,901	7,378
Helmikuu	7,967	3,050	11,017	6,608	1,827	8,435
Maaliskuu	7,607	2,891	10,498	6,173	1,792	7,965
Huhtikuu	7,227	2,309	9,536	6,782	1,918	8,700
Toukokuu	6,503	2,734	9,237	6,680	1,747	8,427
Kesäkuu	5,443	2,081	7,524	6,116	1,742	7,858
Heinäkuu	5,255	2,036	7,291	5,886	1,782	7,668
Elokuu	5,904	2,304	8,208	5,977	1,755	7,732
Syyskuu	6,506	2,699	9,205	6,403	2,069	8,472
Lokakuu	6,921	2,614	9,535	6,811	2,168	8,979
Marraskuu	7,050	2,570	9,620	7,259	2,563	9,822
Joulukuu	7,095	2,527	9,622	7,925	2,718	10,643